

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค13101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การหาผลหารโดยการหารยาว
ที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก ตัวหารและ
ผลหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก

ครูผู้สอน ครูสุคนธา บุกอก

เรื่อง การหาผลหารโดยการหารยาว
ที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก ตัวหารและ
ผลหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก

“ครูมีดินสอ 30 แท่ง แบ่งให้นักเรียน 5 คน
คนละเท่า ๆ กัน นักเรียนจะได้ดินสอคนละกี่แท่ง”

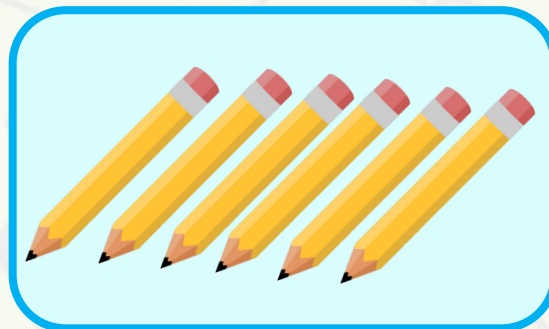
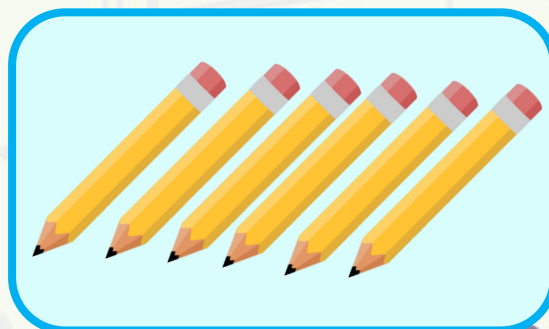
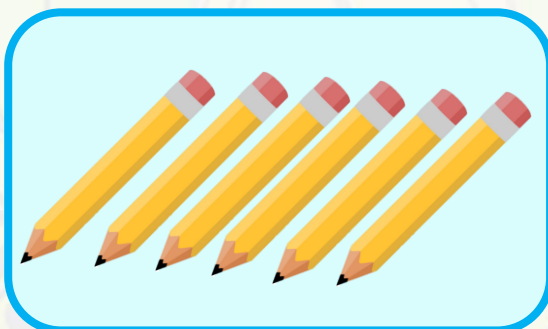
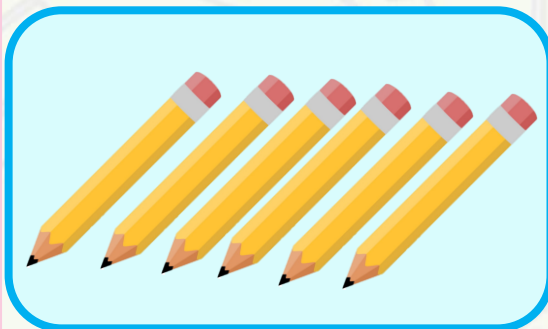
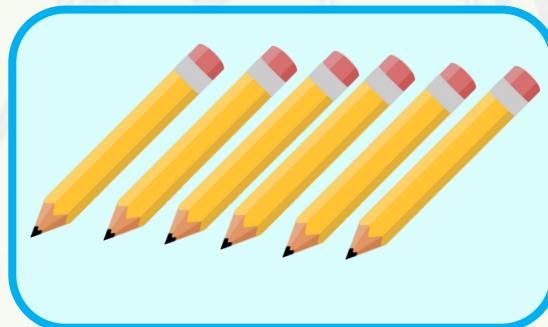

$$30 \div 5 = \square$$

ท
บ
ท
ว
น

“ครูมีดินสอ 30 แท่ง แบ่งให้นักเรียน 5 คน
คนละเท่า ๆ กัน นักเรียนจะได้ดินสอคนละกี่แท่ง”

ดังนั้น นักเรียนจะได้ดินสอคนละ 6 แท่ง

$$30 \div 5 = \square$$

ท
บ
ท
ว
น

$$30 \div 5 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

จะได้ $5 \times \square = 30$

จาก $5 \times 6 = 30$

ดังนั้น $30 \div 5 = 6$

นั่นคือ นักเรียนจะได้ดินสอคนละ 6 แท่ง

ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$30 \div 5 = 6$$

$$\text{ตัวตั้ง} \div \text{ตัวหาร} = \text{ผลหาร}$$

$$5 \times 6 = 30$$

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ทหาผลหารที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก ตัวหารและผลหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก โดยใช้วิธีการหารยาว
2. สื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์
3. เห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ว่าสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

การหารโดยการหารยาว

$$30 \div 5 = \square$$

ตัวหาร \longrightarrow

$$\begin{array}{r} 6 \\ 5 \overline{) 30} \\ \underline{30} \\ 0 \end{array}$$

เศษ \longrightarrow

← ผลหาร
← ตัวตั้ง
← $5 \times 6 = 30$

$$30 \div 5 = \square$$

ตัวหาร \rightarrow

$$\begin{array}{r} 6 \\ 5 \overline{) 30} \\ \underline{30} \\ 0 \end{array}$$

ผลหาร \leftarrow
ตัวตั้ง \leftarrow
 $5 \times 6 = 30$
เศษ \rightarrow

ประโยคสัญลักษณ์การหาร $30 \div 5 = 6$ เป็นการหารที่ไม่มีเศษ หรือเศษเป็น 0
เรียกว่า **การหารลงตัว**

$$30 \div 5 = \square$$

ตัวหาร \rightarrow

$$\begin{array}{r} 6 \\ 5 \overline{) 30} \\ \underline{30} \\ 0 \end{array}$$

← ผลหาร
← ตัวตั้ง
← $5 \times 6 = 30$

เศษ \rightarrow

0

ข้อสังเกต

- 1) ในการแสดงวิธีการหารยาว ไม่ต้องใส่เครื่องหมายลบ

$$30 \div 5 = \square$$

ตัวหาร →

$$\begin{array}{r} 6 \\ 5 \overline{) 30} \\ \underline{30} \\ 0 \end{array}$$

← ผลหาร
← ตัวตั้ง

← $5 \times 6 = 30$

เศษ →

$$\underline{\underline{0}}$$

ข้อสังเกต

2) ผลหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก จึงต้องเขียนผลหารให้ตรงกับหลักหน่วยของตัวตั้ง

$$32 \div 4 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 8 \\ 4 \overline{) 32} \\ \underline{32} \\ 0 \end{array}$$

$$4 \times 8 = 32$$

ตอบ

๘

$$42 \div 6 = \square$$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

.....

“ครูมีขนม 35 ชิ้น จัดใส่จาน จานละ 4 ชิ้น
จัดขนมได้กี่จาน และเหลือขนมกี่ชิ้น”

$$35 \div 4 = \square$$

$$35 \div 4 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

จะได้ $4 \times \square = 35$

จาก $4 \times 8 = 32$ และ $35 - 32 = 3$

ดังนั้น $35 \div 4$ ได้ 8 เศษ 3

นั่นคือ จัดขนมได้ 8 จาน ครูมีขนมเหลือ 3 ชิ้น

“ครูมีขนม 35 ชิ้น จัดใส่จาน จานละ 4 ชิ้น
จัดขนมได้กี่จาน และเหลือขนมกี่ชิ้น”

$$35 \div 4 = \square$$

$$35 \div 4 \text{ ได้ } 8 \text{ เศษ } 3$$

$$(4 \times 8) + 3 = 35$$

ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$35 \div 4 \text{ ได้ } 8 \text{ เศษ } 3$$

ตัวตั้ง \div ตัวหาร ได้ ผลหาร และเศษ

$$(4 \times 8) + 3 = 35$$

(ตัวหาร \times ผลหาร) + เศษ = ตัวตั้ง

การหารโดยการหารยาว

$$35 \div 4 = \square$$

ตัวหาร \longrightarrow

$$\begin{array}{r} 8 \\ 4 \overline{) 35} \\ \underline{32} \\ 3 \end{array}$$

เศษ \longrightarrow

ผลหาร
ตัวตั้ง

$4 \times 8 = 32$

$$35 \div 4 = \square$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ 4 \overline{) 35} \\ \underline{32} \\ 3 \end{array}$$

$$4 \times 8 = 32$$

ดังนั้น $35 \div 4$ ได้ 8 เศษ 3

ตอบ ๘ เศษ ๓

$$47 \div 5 = \square$$

วิธีทำ

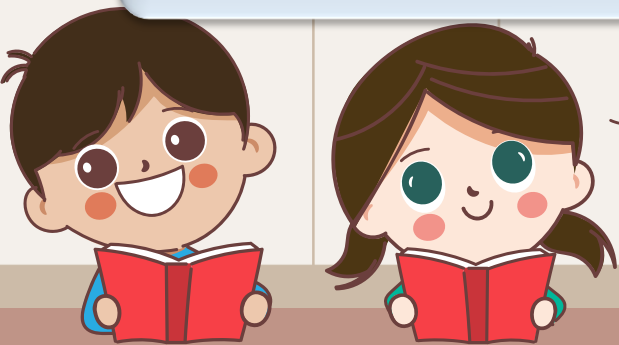
ตอบ

ตรวจสอบความเข้าใจ

$$1. 35 \div 7 = \square$$

$$2. 23 \div 4 = \square$$

$$35 \div 7 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 5 \\ 7 \overline{) 35} \\ \underline{35} \\ 0 \end{array}$$

$$7 \times 5 = 35$$

ตอบ

๕

$$35 \div 7 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 5 \\ 7 \overline{) 35} \\ \underline{35} \\ 0 \end{array}$$

ตอบ

๕

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร และผลหาร ดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$7 \times 5 = 35$$

ดังนั้น 5 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

$$23 \div 4 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 5 \\ 4 \overline{) 23} \\ \underline{20} \\ 3 \end{array}$$

$$4 \times 5 = 20$$

ตอบ

๕ เศษ ๓

$$23 \div 4 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 5 \\ 4 \overline{) 23} \\ \underline{20} \\ 3 \end{array}$$

ตอบ

๕ เศษ ๓

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร ผลหาร และเศษ ดังนี้

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$(4 \times 5) + 3 = 23$$

ดังนั้น 5 เศษ 3 เป็นคำตอบที่

ถูกต้อง

สรุป

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

การหาผลหารโดยการหารยาว
เครื่องหมายหารยาวมีลักษณะ ดังนี้

$$35 \div 7 = 5$$

1. การหารลงตัว เป็นการหารที่ไม่เหลือเศษ หรือเศษเป็น 0
2. ในการหารลงตัว ตัวตั้ง ตัวหาร และผลหาร มีความสัมพันธ์กันดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

1. การหารไม่ลงตัว เป็นการหารที่มีเศษมากกว่าศูนย์ และเศษต้องน้อยกว่าตัวหาร

$$23 \div 4 \text{ ได้ } 5 \text{ เศษ } 3$$

2. การหารไม่ลงตัว ตัวตั้ง ตัวหาร ผลหาร และเศษ มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

$$(4 \times 5) + 3 = 23$$

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

แบบฝึกหัด 2.17

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน หน่วยย่อยที่ ๒.๒ การคูณ การหาร

☆☆☆ P.๒.๑๓/๗.๑๘

แบบฝึกหัด 2.17

เขียนคำตอบในช่องว่าง

1) $16 \div 2 = \square$

2)	1	6	

ตอบ _____

2) $27 \div 3 = \square$

3)	2	7	

ตอบ _____

3) $24 \div 4 = \square$

4)	2	4	

ตอบ _____

4) $45 \div 9 = \square$

9)	4	5	

ตอบ _____

5) $40 \div 5 = \square$

5)	4	0	

ตอบ _____

6) $54 \div 6 = \square$

6)	5	4	

ตอบ _____

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง) ๕๑

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน หน่วยย่อยที่ ๒.๒ การคูณ การหาร

☆☆☆ P.๒.๑๓/๗.๑๘

7) $36 \div 4 = \square$

4)	3	6	

ตอบ _____

8) $54 \div 9 = \square$

9)	5	4	

ตอบ _____

9) $45 \div 5 = \square$

5)	4	5	

ตอบ _____

10) $36 \div 6 = \square$

6)	3	6	

ตอบ _____

11) $56 \div 7 = \square$

7)	5	6	

ตอบ _____

12) $40 \div 8 = \square$

8)	4	0	

ตอบ _____

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง) ๕๒

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน หน่วยย่อยที่ ๒.๒ การคูณ การหาร

☆☆☆ P.๒.๑๓/๗.๑๘

13) $16 \div 4 = \square$

4)	1	6	

ตอบ _____

14) $63 \div 9 = \square$

9)	6	3	

ตอบ _____

15) $25 \div 5 = \square$

5)	2	5	

ตอบ _____

16) $48 \div 6 = \square$

6)	4	8	

ตอบ _____

17) $28 \div 7 = \square$

7)	2	8	

ตอบ _____

18) $24 \div 8 = \square$

8)	2	4	

ตอบ _____

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง) ๕๓

แบบฝึกหัด 2.18

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน หนัวยย่อยที่ ๒.๒ การคูณ การหาร

☆☆☆ ป.๒.๑๘/๒.๑๙

แบบฝึกหัด 2.18

เขียนคำตอบในช่องว่าง

1) $19 \div 2 = \square$

2)	1	9

ตอบ _____

2) $29 \div 3 = \square$

3)	2	9

ตอบ _____

3) $29 \div 4 = \square$

4)	2	9

ตอบ _____

4) $51 \div 9 = \square$

9)	5	1

ตอบ _____

5) $44 \div 5 = \square$

5)	4	4

ตอบ _____

6) $38 \div 8 = \square$

8)	3	8

ตอบ _____

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน หนัวยย่อยที่ ๒.๒ การคูณ การหาร

☆☆☆ ป.๒.๑๘/๒.๑๙

7) $39 \div 4 = \square$

4)	3	9

ตอบ _____

8) $26 \div 3 = \square$

3)	2	6

ตอบ _____

9) $40 \div 6 = \square$

6)	4	0

ตอบ _____

10) $59 \div 9 = \square$

9)	5	9

ตอบ _____

11) $62 \div 7 = \square$

7)	6	2

ตอบ _____

12) $47 \div 8 = \square$

8)	4	7

ตอบ _____

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน หนัวยย่อยที่ ๒.๒ การคูณ การหาร

☆☆☆ ป.๒.๑๘/๒.๑๙

13) $17 \div 2 = \square$

2)	1	7

ตอบ _____

14) $68 \div 9 = \square$

9)	6	8

ตอบ _____

15) $29 \div 5 = \square$

5)	2	9

ตอบ _____

16) $50 \div 6 = \square$

6)	5	0

ตอบ _____

17) $34 \div 7 = \square$

7)	3	4

ตอบ _____

18) $31 \div 8 = \square$

8)	3	1

ตอบ _____

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การหาผลหารโดยการหารยาว
ที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก

ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลักและผลหาร
เป็นจำนวนสองหลัก และเป็นการหารลงตัว

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

1. แผ่นตารางคิดเลขเร็ว
2. แบบฝึกหัด 2.19

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

